

Kwalifikacja cząstkowa na poziomie piątym Polskiej Ramy Kwalifikacji i europejskich ram kwalifikacji

Świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej

Status: włączona funkcjonująca

Rodzaj: cząstkowa

Kategoria: szkolnictwo branżowe

Data włączenia do ZSK: 2019-09-01

Branża w szkolnictwie branżowym: opieki zdrowotnej (MED)

Dokument potwierdzający nadanie kwalifikacji: Certyfikat kwalifikacji zawodowej

Informacje o kwalifikacji

W razie potrzeby warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Do egzaminu przystąpić mogą: 1. uczniowie i absolwenci branżowych szkół I stopnia, uczniowie i absolwenci 4-letnich techników oraz uczniowie, słuchacze i absolwenci szkół policealnych, rozpoczynający kształcenie w klasie I tych szkół od roku 2017/2018, a w kolejnych latach w kolejnych klasach/semestrach tych szkół, 2. uczniowie i absolwenci 5-letniego technikum rozpoczynający kształcenie w klasie I tej szkoły od roku 2019/2020, a w kolejnych latach w kolejnych klasach tych szkół, 3. uczniowie i absolwenci 2-letniej branżowej szkoły II stopnia, rozpoczynający kształcenie w klasie I tej szkoły począwszy od roku szkolnego 2020/2021, a w kolejnych latach w kolejnych klasach tych szkół, 4. osoby, które ukończyły kwalifikacyjne kursy zawodowe prowadzone przez podmioty, o których mowa w art. 117 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59), na których kształcenie rozpocznie się nie wcześniej niż 1 stycznia 2020 r. 5. osoby spełniające warunki określone w przepisach w sprawie egzaminów eksternistycznych - od dnia 1 listopada 2025 r., 6. osoby dorosłe, które ukończyły praktyczną naukę zawodu dorosłych lub przyuczenie do pracy dorosłych, jeżeli program przyuczenia uwzględniał wymagania w podstawie programowej kształcenia w zawodach, zgłoszonych przez starostę do komisji egzaminacyjnej - od dnia 1 listopada 2025 r. Uwaga: Od roku szkolnego 2021/2022 w szkołach policealnych nie prowadzi się rekrutacji kandydatów do klasy pierwszej (na semestr pierwszy), w której

realizuje się kształcenie w zawodzie "Opiekun medyczny", w którym wyodrębniono kwalifikację "MED.03. Świadczenie usług pielęgnacyjno-opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej". Kształcenie w tym zawodzie prowadzi się do zakończenia cyklu kształcenia.

Wymagane kwalifikacje poprzedzające

Opis

Świadectwo potwierdzające uzyskanie wykształcenia średniego lub średniego branżowego albo ukończenie 18 roku życia

Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji i warunki przedłużenia jego ważności

Bezterminowo

Informacje dodatkowe

Podstawa prawna włączenia kwalifikacji do ZSK

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego

Kod kwalifikacji (do 2020 roku)

5C01900435

Kod kwalifikacji (od 2020 roku)

13379

Efekty uczenia się

Zestawy efektów uczenia się

1) Bezpieczeństwo i higiena pracy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Określa warunki i organizację pracy zapewniające wymagany poziom ochrony zdrowia i życia przed zagrożeniami występującymi w środowisku pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. wymienia przepisy prawa dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy podczas ręcznych prac transportowych
- b. określa kryteria warunkujące bezpieczeństwo pracy w zawodzie, takie jak: przestrzeń pielęgnacyjna bez barier, sprzęt wspomagający podnoszenie i przemieszczanie pacjentów
- c. rozpoznaje znaczenie piktogramów informujących o zagrożeniach w instytucjach ochrony zdrowia i pomocy społecznej

2. Rozróżnia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska

Kryteria weryfikacji:

- a. wymienia instytucje oraz służby działające w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska
- b. wymienia zadania i uprawnienia instytucji oraz służb działających w zakresie ochrony pracy i ochrony środowiska

3. Opisuje prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia prawa i obowiązki pracownika w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, w tym przestrzegania obowiązujących standardów i procedur postępowania oraz reagowania na sytuacje niepożądane
- b. wymienia prawa i obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy

4. Określa zagrożenia związane z występowaniem szkodliwych czynników w środowisku pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. wymienia czynniki ryzyka na stanowisku pracy
- b. wymienia środki czyszczące, dezynfekcyjne i sterylizujące, zawierające substancje szkodliwe, które mogą uszkadzać skórę, błony śluzowe oraz układ oddechowy
- c. omawia procedury postępowania przeciwdziałającego czynnikom szkodliwym i zagrożeniom w miejscu pracy
- d. stosuje zasady bezpieczeństwa podczas asystowania osobie niesamodzielnej w trakcie badania w pracowni RTG (radioisotope thermoelectric generator) w celu ograniczenia do minimum narażenia na napromieniowanie
- e. opisuje objawy oparzeń skóry w wyniku zadziałania wysokiej temperatury, kontaktu z gorącymi powierzchniami i

- uszkodzonym sprzętem elektrycznym
- f. opisuje objawy ze strony układu mięśniowo-szkieletowego spowodowane przemieszczaniem pacjentów lub dźwiganie ciężkich przedmiotów
- g. opisuje objawy zespołu wypalenia zawodowego w wyniku pracy zmianowej, nocnej i długotrwałego kontaktu z ciężko chorymi osobami
- h. zapobiega zagrożeniom dla zdrowia i życia człowieka w środowisku pracy

5. Stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska

Kryteria weryfikacji:

- a. wymienia obowiązki pracownika dotyczące ochrony przeciwpożarowej, w tym wynikające z instrukcji obowiązujących w zakładzie pracy
- b. wymienia podstawowe zabezpieczenia na wypadek pożaru, procedurę wszczynania alarmu, reagowania na alarm pożarowy oraz zasady organizacji akcji ratowniczej do czasu przybycia straży pożarnej

6. Organizuje stanowisko pracy zgodnie z wymaganiami ergonomii, i przepisami prawa dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska

Kryteria weryfikacji:

- a. wyjaśnia zasady organizacji przestrzeni pielęgnacyjnej, takie jak: likwidacja barier architektonicznych oraz czysta, sucha podłoga
- b. określa kryteria warunkujące bezpieczeństwo na stanowisku pracy, takie jak: przestrzeń pielęgnacyjna bez barier, sprzęt wspomagający podnoszenie i przemieszczanie pacjentów
- c. dobiera wyposażenie i sprzęt do stanowiska pracy, takie jak: łóżko z regulowaną wysokością i oprzyrządowaniem, sprzęt wspomagający podnoszenie i przemieszczanie pacjentów
- d. sprawdza sprawność sprzętu i zabezpieczenie przewodów elektrycznych
- e. stosuje bezpieczne metody przemieszczania pacjentów w obrębie łóżka i poza nim oraz przenoszenia ciężkich przedmiotów

7. Stosuje środki ochrony indywidualnej i zbiorowej podczas wykonywania zadań zawodowych

Kryteria weryfikacji:

- a. opisuje przeznaczenie odzieży służbowej i ochronnej, w tym odzieży, obuwia, rękawic
- b. stosuje środki ochrony indywidualnej w zależności od wykonywanej pracy

8. Udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego

Kryteria weryfikacji:

- a. opisuje podstawowe symptomy wskazujące na stany nagłego zagrożenia zdrowotnego
- b. ocenia sytuację poszkodowanego na podstawie analizy objawów obserwowanych u poszkodowanego
- c. zabezpiecza siebie, poszkodowanego i miejsce wypadku
- d. układa poszkodowanego w pozycji bezpiecznej
- e. powiadamia odpowiednie służby
- f. prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w urazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. krwotok, zmiążdżenie, amputacja, złamanie, oparzenie
- g. prezentuje udzielanie pierwszej pomocy w nieurazowych stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego, np. omdlenie, zawał, udar
- h. wykonuje resuscytację krążeniowo-oddechową na fantomie zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji i Europejskiej Rady Resuscytacji

2) Podstawy opieki nad osobą chorą i niesamodzielną

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Przedstawia prawno-etyczne podstawy wykonywania zawodu

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia zasady etyki zawodowej oraz cechy, jakie powinna posiadać osoba wykonująca dany zawód
- b. wymienia kompetencje zawodowe wynikające z przepisów prawa
- c. wymienia prawa pacjenta wynikające z przepisów prawa
- d. przestrzega przepisów dotyczących praw pacjenta, ochrony danych osobowych, w tym danych wrażliwych, w związku z realizacją zadań zawodowych

2. Opisuje system ochrony zdrowia i pomocy społecznej

Kryteria weryfikacji:

- a. opisuje główne podmioty opieki zdrowotnej udzielające świadczeń przeznaczonych dla osoby chorej i niesamodzielnej, takie jak: podstawowa opieka zdrowotna, ambulatoryjna opieka specjalistyczna, opieka stacjonarna szpitalna, opieka długoterminowa w stacjonarnych zakładach opiekuńczo-leczniczych, w zakładach opiekuńczo-pielęgniacyjnych i w hospicjum stacjonarnym, opieka długoterminowa domowa oraz opieka domowa hospicyjna
- b. wyjaśnia finansowanie systemu ochrony zdrowia
- c. opisuje główne formy organizacyjne pomocy społecznej, takie jak: stacjonarne domy pomocy społecznej, dzienne domy pomocy społecznej, środowiskowe domy wsparcia oraz usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

3. Charakteryzuje rynek usług medycznych i opiekuńczych

Kryteria weryfikacji:

- a. wyjaśnia pojęcia dotyczące świadczeń zdrowotnych i opiekuńczych, w tym pojęcia: pacjent, podopieczny, ubezpieczony oraz kryteria kwalifikacyjne do opieki: stan zagrożenia życia, stan zdrowia, poziom sprawności, wiek

- b. wyjaśnia pojęcia: standard usług zdrowotnych, standard usług medycznych i standard usług opiekuńczych
- c. wymienia kryteria oceny jakości świadczonej opieki
- d. wyjaśnia podstawowe różnice w funkcjonowaniu podmiotów leczniczych publicznych i niepublicznych dotyczące podmiotu tworzącego oraz źródeł finansowania działalności leczniczej
- e. wyjaśnia różnice w funkcjonowaniu instytucji publicznych i niepublicznych pomocy społecznej dotyczące organu założycielskiego oraz źródeł finansowania

4. Charakteryzuje ogólną budowę organizmu człowieka

Kryteria weryfikacji:

- a. objaśnia pojęcia z zakresu anatomii i fizjologii człowieka
- b. omawia budowę tkanek, narządów i układów organizmu człowieka
- c. opisuje czynności i funkcje komórek, tkanek i narządów oraz prawa, które tymi funkcjami rządzą
- d. omawia rozwój psychofizyczny człowieka w poszczególnych fazach jego życia

5. Stosuje zasady udzielania pierwszej pomocy zgodnie z posiadanymi kompetencjami

Kryteria weryfikacji:

- a. objaśnia pojęcia: pierwsza pomoc, kwalifikowana pierwsza pomoc, reanimacja, resuscytacja, nagłe zagrożenie zdrowotne
- b. omawia stany nagłego zagrożenia zdrowotnego spowodowane chorobą, urazem fizycznym, termicznym i chemicznym
- c. ocenia stan poszkodowanego i dokonuje pomiarów podstawowych czynności życiowych
- d. wykonuje podstawowe czynności resuscytacyjne zgodnie z wytycznymi Polskiej Rady Resuscytacji
- e. posługuje się automatycznym defibrylatorem zewnętrznym (AED - Automatyczny Elektryczny Defibrylator)

6. Charakteryzuje pojęcia i procesy dotyczące niepełnosprawności i niesamodzielności oraz zmian patologicznych

Kryteria weryfikacji:

- a. opisuje przyczyny i skutki naruszenia funkcji ciała, takie jak: uraz, przewlekła choroba, podeszły wiek oraz czynniki kontekstowe - osobowe i środowiskowe mające wpływ na funkcjonowanie osoby chorej i niepełnosprawnej
- b. wyjaśnia pojęcie niepełnosprawności z uwzględnieniem orzekania o niepełnosprawności do celów rentowych i pozarentowych
- c. wyjaśnia pojęcie niesamodzielności (niezdolności do samodzielnej egzystencji)
- d. określa poziom zaangażowania zawodowego i modyfikowania postępowania w zależności od stopnia niesamodzielności osoby chorej lub niesamodzielnej przez wyjaśnienie pojęć: asystowanie, pomaganie i opieka
- e. wyjaśnia pojęcia z zakresu patologii
- f. wyjaśnia pojęcia: wielki problem geriatryczny, starcza wielochorobowość
- g. opisuje objawy i skutki zaburzeń w funkcjonowaniu organizmu człowieka spowodowane procesem starzenia i unieruchomieniem

7. Posługuje się językiem migowym

Kryteria weryfikacji:

- a. stosuje podstawowe techniki języka migowego w udzielaniu świadczeń
- b. pomaga pacjentom niedosłyszącym w dostępie do usług medycznych
- c. porozumiewa się z pacjentem językiem migowym w stopniu podstawowym

8. Podejmuje działania w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki

Kryteria weryfikacji:

- a. wyjaśnia pojęcia: promocja zdrowia, edukacja zdrowotna, wychowanie zdrowotne, profilaktyka, polityka zdrowotna
- b. określa zakres działań i podmioty realizujące promocję zdrowia i profilaktykę
- c. wymienia metody profilaktyki stosowane w pracy zawodowej
- d. uzasadnia udział opiekuna medycznego w promocji zdrowia i profilaktyce
- e. współdziała z osobą niesamodzielną i jej rodziną w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki skutków zaniedbań pielęgnacyjnych

9. Przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy

Kryteria weryfikacji:

- a. definiuje pojęcie przemocy, w tym przemocy w środowisku pracy
- b. stosuje procedury dotyczące przeciwdziałaniu zjawiskom przemocy
- c. wskazuje działania przeciwdziałające przemocy adekwatne do danej sytuacji

10. Przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy

Kryteria weryfikacji:

- a. definiuje pojęcie przemocy, w tym przemocy w środowisku pracy
- b. stosuje procedury dotyczące przeciwdziałaniu zjawiskom przemocy
- c. wskazuje działania przeciwdziałające przemocy adekwatne do danej sytuacji

11. Stosuje programy komputerowe wspomagające wykonywanie zadań zawodowych

Kryteria weryfikacji:

- a. przestrzega zasad netykiety i norm prawnych dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu oraz ochrony informacji i danych
- b. wyszukuje, gromadzi, selekcjonuje, przetwarza i wykorzystuje informacje przydatne w wykonywaniu zadań zawodowych
- c. wprowadza dane do elektronicznej dokumentacji zgodnie z kompetencjami zawodowymi i kodem dostępu

12. Charakteryzuje dokumentację medyczną

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia rodzaje dokumentacji medycznej stosowanej w procesie leczenia, opieki i pielęgnacji
- b. wypełnia dokumentację medyczną związaną z wykonywaniem zadań opiekuna, taką jak: plan opieki, kartę kontroli podstawowych parametrów życiowych
- c. dokumentuje wykonanie czynności zawodowych
- d. chroni dokumentację medyczną przed osobami postronnymi i przed zniszczeniem

13. Rozpoznaje właściwe normy i procedury oceny zgodności podczas realizacji zadań zawodowych

Kryteria weryfikacji:

- a. wymienia cele normalizacji krajowej
- b. wyjaśnia, czym jest norma i wymienia cechy normy
- c. rozróżnia oznaczenie normy międzynarodowej, europejskiej i krajowej
- d. korzysta ze źródeł informacji dotyczących norm i procedur oceny zgodności

3) Rozpoznawanie problemów opiekuńczych w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Rozpoznaje problemy funkcjonalne oraz potrzeby biologiczne i psychospołeczne człowieka w poszczególnych fazach życia i stanach zdrowia

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia metody, techniki i sprzęt do wykonania pomiarów wzrostu, masy ciała, tętna, ciśnienia tętniczego krwi, oddechu, temperatury ciała, obliczania wskaźnika Masy Ciała - Body Mass Index (BMI)
- b. stosuje metody, techniki i sprzęt do wykonania: pomiarów antropometrycznych, pomiarów tętna, ciśnienia tętniczego, oddechu, temperatury ciała, obliczania wskaźnika Masy Ciała - Body Mass Index (BMI)
- c. dokumentuje wykonanie pomiarów, także z użyciem technik komputerowych
- d. wykorzystuje wyniki badań i pomiarów do ustalania problemów funkcjonalnych i potrzeb biopsychospołecznych człowieka w poszczególnych fazach życia i stanu zdrowia

2. Współpracuje w procesie rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej

Kryteria weryfikacji:

- a. wymienia osoby współpracujące w procesie rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej
- b. objaśnia potrzebę współpracy w procesie rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej
- c. uzasadnia rolę rodziny w procesie rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej
- d. nawiązuje współpracę ze współpracownikami podczas rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej
- e. nawiązuje współpracę z rodziną podczas rozpoznawania problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej

3. Charakteryzuje skutki niesamodzielności w zakresie zaspokajania potrzeb życiowych, w tym: a) odżywiania b) kontroli mikcji i defekacji c) mobilności d) utrzymania higieny ciała

Kryteria weryfikacji:

- a. wyjaśnia pojęcia: niedożywienie i odwodnienie oraz wymienia skutki tych stanów dla zdrowia i życia człowieka
- b. wyjaśnia pojęcia, takie jak: mikcja i defekacja oraz wymienia skutki braku kontroli nad wydalaniem
- c. opisuje skutki długotrwałego unieruchomienia
- d. omawia skutki zaniedbań higienicznych

4. Rozpoznaje możliwości osoby chorej i niesamodzielnej w zakresie samoopieki

Kryteria weryfikacji:

- a. wyjaśnia istotę samoopieki oraz deficytu samoopieki
- b. opisuje skale służące do oceny zdolności wykonania prostych i złożonych czynności dnia codziennego i życiowych, w tym skale: Barthel, Katza, Lawtona
- c. omawia skalę Barthel i jej zastosowanie jako narzędzia do kwalifikowania osób chorych do opieki długoterminowej
- d. wykorzystuje wyniki oceny funkcjonalnej w celu ustalenia możliwości osoby chorej i niesamodzielnej w zakresie samoobsługi
- e. zachęca osobę chorą i niesamodzielną do samoopieki, wskazując na jej zasoby biologiczne i psychiczne oraz znaczenie każdej aktywności w terapii i profilaktyce

5. Wyjaśnia znaczenie efektywnego komunikowania się z osobą chorą i niesamodzielną oraz jej rodziną w rozpoznawaniu potrzeb i problemów

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia relacje międzyludzkie i ich znaczenie
- b. wymienia warunki sprzyjające efektywnemu komunikowaniu się w procesie terapeutycznym
- c. opisuje zasadę pierwszego kontaktu
- d. określa znaczenie sygnałów werbalnych i pozawerbalnych w komunikowaniu się z osobą chorą i niesamodzielną z zespołem otępiennym lub innymi zaburzeniami narządów zmysłów wzroku, słuchu lub mowy

- e. prowadzi rozmowę z osobą chorą i niesamodzielną
- f. przeprowadza wywiad z rodziną osoby chorej i niesamodzielnej

6. Przestrzega zasad postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy

Kryteria weryfikacji:

- a. opisuje procedury dotyczące postępowania w przypadku podejrzenia występowania przemocy w miejscu pracy
- b. wdraża procedury w razie stwierdzenia objawów występowania przemocy
- c. podejmuje działania dotyczące profilaktyki przemocy

4) Planowanie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielnej

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Planuje czynności higieniczne i pielęgnacyjne adekwatnie do rozpoznanych problemów funkcjonalnych oraz potrzeb biologicznych i psychospołecznych osoby chorej i niesamodzielnej

Kryteria weryfikacji:

- a. różnicuje problemy funkcjonalne i potrzeby biopsychospołeczne osoby chorej i niesamodzielnej w różnym stanie zdrowia,
- b. rozróżnia rodzaje niepełnosprawności i stopnia niesamodzielnosci, w tym niepełnosprawność fizyczną, psychiczną, intelektualną, niepełnosprawność narządów zmysłów, niesamodzielnosc częściową, znaczną, całkowitą
- c. uwzględnia wyniki pomiarów w postępowaniu pielęgnacyjno-opiekuńczym oraz udostępnia je innym osobom uczestniczącym w procesie terapeutycznym zgodnie z przepisami prawa

2. Określa wpływ choroby i niesamodzielnosci na sytuację życiową jednostki i jej rodziny

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia chorobę przewlekłą i jej wpływ na funkcjonowanie jednostki i jej rodziny
- b. charakteryzuje najczęściej występujące choroby przewlekłe
- c. wyjaśnia istotę niesamodzielnosci, różnicuje jej poziomy (stopnie)
- d. opisuje niesamodzielnosc jako skutek choroby przewlekłej
- e. omawia wpływ choroby i niesamodzielnosci na stan biologiczny oraz psychiczny osoby chorej i niesamodzielnej
- f. opisuje specyficzne dla chorób przewlekłych problemy pielęgnacyjno-opiekuńcze

3. Modyfikuje działania w zależności od zmieniających się problemów i potrzeb osoby chorej i niesamodzielnej

Kryteria weryfikacji:

- a. wyjaśnia pojęcia: kompensacja i modyfikacja
- b. uzasadnia potrzebę modyfikacji działań opiekuńczych odpowiednio do stanu zdrowia i sprawności osoby chorej i niesamodzielnej
- c. dobiera sprzęt wspomagający i uzgadnia zmianę postępowania z osobą chorą i niesamodzielną
- d. planuje wykonanie czynności pielęgnacyjnych u osoby chorej i niesamodzielnej, uwzględniając ocenę jej stanu
- e. planuje zmodyfikowane działania higieniczne, pielęgnacyjne i wspierające odpowiednio do rozpoznanych problemów funkcjonalnych oraz potrzeb biologicznych i psychospołecznych osoby chorej i niesamodzielnej

5) Organizowanie i wykonywanie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielnej

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Organizuje warunki do wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych z uwzględnieniem oceny stanu osoby chorej i niesamodzielnej

Kryteria weryfikacji:

- a. rozróżnia i wyjaśnia pojęcia: higiena, utrzymanie w czystości, pielęgnacja i utrzymanie kondycji
- b. przygotowuje warunki do wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych, biorąc pod uwagę bezpieczeństwo osoby niesamodzielnej i własne, efektywność i ergonomię pracy
- c. wyjaśnia zasady wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych, w tym w oparciu o zlecony przez pielęgniarkę plan pielęgnowania
- d. uzasadnia konieczność modyfikowania planu czynności pielęgnacyjnych odpowiednio do stanu zdrowia i sprawności osoby chorej i niesamodzielnej oraz sytuacji w miejscu pracy
- e. omawia skutki zaniedbań higienicznych i pielęgnacyjnych dla zdrowia i życia osoby chorej i niesamodzielnej
- f. dobiera materiały i produkty medyczne, środki oraz sprzęt do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych odpowiednie do stanu zdrowia i sprawności osoby chorej i niesamodzielnej
- g. dobiera metody i techniki do wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielnej
- h. opisuje specjalne produkty chłonne zabezpieczające skórę i bieliznę oraz preparaty pielęgnacyjne zabezpieczające i poprawiające kondycję skóry

2. Wykonuje czynności higieniczne i pielęgnacyjne osobie chorej i niesamodzielnej

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia podstawowe zasady i procedury stosowane podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielnej
- b. omawia prawa pacjenta, w tym prawo do dobrej jakości opieki, prawo do wyrażania zgody lub odmowy zgody na wykonywanie czynności higienicznych i pielęgnacyjnych, prawo do tajemnicy, prawo do intymności
- c. omawia przyczyny powstania odleżyny
- d. opisuje zmiany odleżynowe
- e. stosuje profilaktykę przeciwoleżynową
- f. posługuje się sprzętem, przyborami, narzędziami, materiałami i środkami do wykonania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych

g. wykonuje czynności higieniczne i pielęgnacyjne osobie chorej i niesamodzielnej, przestrzegając zasad, procedur oraz praw pacjenta

3. Uzasadnia konieczność przestrzegania zasad aseptyki i antyseptyki

Kryteria weryfikacji:

- a. wyjaśnia pojęcia: aseptyka i antyseptyka, dezynfekcja, sterylizacja
- b. omawia metody sterylizacji
- c. stosuje zasady aseptyki i antyseptyki, adekwatnie do ryzyka zakażenia
- d. wyjaśnia procedury i zasady postępowania w sytuacji bezpośredniego narażenia się na zakażenie

4. Przestrzega procedur sanitarno-epidemiologicznych podczas wykonywania zabiegów higienicznych i pielęgnacyjnych

Kryteria weryfikacji:

- a. charakteryzuje źródła zakażenia oraz drogi szerzenia się drobnoustrojów w szpitalu, takie jak: personel medyczny (nosiciele, skóra rąk), niejałowe narzędzia, sprzęt medyczny, aparatura, materiały zanieczyszczone, powietrze i bielizna
- b. omawia ogniwa łańcucha epidemicznego
- c. opisuje podstawowe metody zapobiegania zakażeniom biologicznym
- d. omawia zasady higieny obowiązujące w zakładach opieki medycznej
- e. stosuje procedurę higienicznego mycia rąk
- f. stosuje procedury dotyczące zabezpieczania i usuwania zużytego medycznego sprzętu jednorazowego, takiego jak: igły, strzykawki, cewniki, worki na mocz, sprzęt stomijny, oraz postępowania z brudną bielizną
- g. omawia procedury segregacji i usuwania odpadów medycznych
- h. segreguje odpady medyczne i zabezpiecza je zgodnie z obowiązującymi zasadami
- i. przestrzega obowiązujących zasad podczas wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych osobie chorej i niesamodzielnej

5. Wykonuje określone zabiegi i czynności na zlecenie i pod nadzorem lekarza lub pielęgniarki

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia kompetencje opiekuna medycznego w zakresie wykonywania zabiegów i czynności na zlecenie i pod nadzorem lekarza lub pielęgniarki
- b. wykorzystuje glukometr celem oznaczenia stężenia glukozy we krwi osoby chorej i niesamodzielnej oraz dokumentuje dokonanie pomiaru i przekazuje informację o wynikach pomiaru lekarzowi lub pielęgniarence
- c. identyfikuje zaburzenia połykania u osoby chorej i niesamodzielnej
- d. obserwuje i rejestruje rodzaj i objętość przyjmowanych posiłków oraz płynów u osób ze stwierdzonymi zaburzeniami odżywiania
- e. karmi osobę chorą i niesamodzielną drogą doustną oraz dojelitową - przez zgłębnik lub gastrostomię, w tym PEG (percutaneous endoscopic gastrostomy) (metodą porcji) lub pomaga podczas karmienia
- f. omawia zasady pomocy osobie chorej i niesamodzielnej przy przyjmowaniu leków
- g. pomaga osobie chorej i niesamodzielnej w przyjmowaniu leków zleconych przez lekarza różnymi drogami (doustnie,

- przez skórę i na błony śluzowe), a w przypadku osób, które nie są w stanie samodzielnie przyjąć leku, również podaje go bezpośrednio do ust lub na skórę, bez naruszania powłok skórnych
- h. utrzymuje higienę i pielęgnuje skórę wokół niepowikłanej tracheostomii, gastrostomii, ileostomii, kolostomii oraz wykonuje wymianę worka stomijnego w przypadku stomii wydalniczej
 - i. wskazuje rodzaje stomii, w tym tracheostomię, ileostomię, kolostomię, urostomię, gastrostomię (PEG), oraz rodzaje stosowanego sprzętu stomijnego
 - j. dokonuje wymiany worka stomijnego
 - k. omawia monitorowanie bilansu płynów i procedurę dobowej zbiórki moczu
 - l. wymienia cewnik zewnętrzny i worek na mocz
 - m. dobiera, zakłada i wymienia produkty chłonne
 - n. prowadzi dobową zbiórkę moczu i bilans płynów,
 - o. prowadzi trzydniowy dzienniczek mikcji oraz ustala schemat wydalania i wdraża kontrolę mikcji i defekacji
 - p. rozróżnia zabiegi przeciwzapalne i kąpiele lecznicze
 - q. wykonuje (na zlecenie i pod nadzorem pielęgniarki) zabiegi przeciwzapalne i kąpiele lecznicze

6. Przestrzega zasad postępowania wobec osoby chorej i niesamodzielnej w sytuacjach trudnych

Kryteria weryfikacji:

- a. opisuje sytuacje trudne występujące w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną, w tym skrajnie zły stan zdrowia, zaburzenia świadomości, agresja, nadwaga połączona z upośledzeniem funkcji narządów ruchu, odmowa jedzenia i picia, znaczne upośledzenie funkcji zmysłów wzroku, słuchu i mowy
- b. rozpoznaje sytuacje trudne dla osoby chorej i niesamodzielnej i dobiera możliwie najlepszą metodę komunikowania się oraz sposób działania
- c. omawia podstawowe zasady postępowania w sytuacjach trudnych w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną, uznając za priorytet dobro osoby chorej i niesamodzielnej oraz bezpieczeństwo innych pacjentów, współpracowników i własne

7. Przeprowadza edukację w zakresie wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych adekwatnie do oceny poziomu wiedzy, umiejętności i możliwości osoby chorej i niesamodzielnej

Kryteria weryfikacji:

- a. objaśnia pojęcia dotyczące edukacji zdrowotnej jako ważnego ogniwa w promocji zdrowia
- b. uzasadnia celowość i zakres prowadzenia edukacji osoby chorej i niesamodzielnej w zakresie wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych
- c. opracowuje plan edukacji osoby chorej i niesamodzielnej lub rodziny w zakresie wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych
- d. przeprowadza edukację osoby chorej i niesamodzielnej lub rodziny w zakresie wykonywania czynności higienicznych i pielęgnacyjnych oraz prowadzenia zdrowego stylu życia

6) Planowanie, organizowanie i wykonywanie czynności opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Planuje czynności opiekuńcze z uwzględnieniem oceny stanu osoby chorej i niesamodzielnej

Kryteria weryfikacji:

- a. wyjaśnia pojęcie opieka w kontekście skutków niesamodzielności
- b. omawia czynności opiekuńcze podejmowane wobec osoby chorej i niesamodzielnej
- c. uzasadnia znaczenie różnicowania osobistego zaangażowania opiekuna przy wykonywaniu czynności opiekuńczych na: asystowanie, pomaganie i zastąpienie osoby niesamodzielnej
- d. dobiera metody i techniki do wykonywania czynności opiekuńczych odpowiednio do stanu zdrowia i sprawności funkcjonalnej osoby chorej i niesamodzielnej
- e. dobiera materiały, środki i sprzęt do wykonywania czynności opiekuńczych
- f. sporządza plan czynności opiekuńczych

2. Wykonuje czynności opiekuńcze wobec osoby chorej i niesamodzielnej

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia zasady i procedury dotyczące wykonywania czynności opiekuńczych związanych z utrzymaniem warunków niezbędnych do życia i szeroko pojętym bezpieczeństwem funkcjonalnym w zakresie mobilności, samoobsługi, kształtowania codziennego życia i kontaktów społecznych
- b. przestrzega zasad bezpieczeństwa i procedur podczas wykonywania czynności opiekuńczych
- c. pomaga osobie chorej i niesamodzielnej w wykonywaniu czynności życia codziennego i utrzymaniu aktywności fizycznej
- d. posługuje się sprzętem wspomagającym, materiałami i środkami podczas wykonywania czynności opiekuńczych
- e. pomaga osobie chorej i niesamodzielnej w użytkowaniu zaleconego sprzętu ortopedycznego i rehabilitacyjnego
- f. przestrzega procedur postępowania ze sprzętem i materiałami pomocniczymi niezbędnymi do wykonywania czynności opiekuńczych

3. Udziela wsparcia osobie chorej i niesamodzielnej w sytuacjach dla niej trudnych

Kryteria weryfikacji:

- a. opisuje trudne sytuacje życiowe i omawia formy wspierania osoby chorej i niesamodzielnej
- b. omawia rolę opiekuna w adaptacji osoby chorej i niesamodzielnej do pobytu w placówkach ochrony zdrowia lub pomocy społecznej
- c. udziela wsparcia osobie chorej i niesamodzielnej w adaptacji do zmian funkcjonalnych wywołanych poważnym urazem, zaawansowaną chorobą przewlekłą, chorobą terminalną lub zaawansowaną starością
- d. udziela wsparcia osobie chorej i niesamodzielnej w adaptacji do pobytu w placówkach ochrony zdrowia lub pomocy społecznej
- e. współpracuje z pielęgniarkami w minimalizowaniu negatywnych przeżyć psychicznych i fizycznych związanych z procesem diagnostyczno-terapeutycznym

4. Współpracuje z zespołem terapeutycznym i opiekuńczym

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia podstawowe zadania zespołu terapeutycznego i wymienia kompetencje jego członków w procesie opieki nad osobą chorą i niesamodzielną (w tym lekarza, pielęgniarki, fizjoterapeuty, terapeutę zajęciowego, logopedy, psychologa)
- b. uzasadnia konieczność współpracy opiekuna medycznego z zespołem terapeutycznym i wymienia główne zakresy współdziałania w obszarze aktywizowania i usprawniania ruchowego osoby chorej i niesamodzielnej
- c. dokumentuje wykonane czynności zawodowe realizowane we współpracy z członkami zespołu terapeutycznego, także z użyciem technik komputerowych

5. Komunikuje się z osobą chorą i niesamodzielną, jej rodziną, grupą społeczną

Kryteria weryfikacji:

- a. omawia proces komunikacji interpersonalnej
- b. tworzy warunki sprzyjające efektywnemu komunikowaniu się
- c. nawiązuje przyjazne relacje z osobą chorą i niesamodzielną, jej rodziną i grupą społeczną, zmniejsza ich niepokój i poczucie wyobcowania
- d. stosuje zasadę pierwszego kontaktu i efektywnego porozumiewania się w opiece nad osobą chorą i niesamodzielną
- e. stosuje różne metody werbalnego i pozawerbalnego porozumiewania się
- f. pomaga w stosowaniu sprzętu i technologii komunikacyjnych i zachęca osobę niesamodzielną do utrzymywania relacji z rodziną i innymi osobami ważnymi dla jej funkcjonowania
- g. wykazuje się empatią i asertywnością w procesie komunikowania się z osobą chorą i niesamodzielną, jej rodziną, grupą społeczną

7) Język obcy zawodowy

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Posługuje się podstawowym zasobem środków językowych w języku obcym nowożytnym (ze szczególnym uwzględnieniem środków leksykalnych), umożliwiającym realizację czynności zawodowych w zakresie tematów związanych: a) ze stanowiskiem pracy i jego wyposażeniem b) z głównymi technologiami stosowanymi w danym zawodzie c) z dokumentacją związaną z danym zawodem d) z usługami świadczonymi w danym zawodzie

Kryteria weryfikacji:

- a. rozpoznaje oraz stosuje środki językowe w języku obcym nowożytnym umożliwiające realizację czynności zawodowych w zakresie: a) czynności wykonywanych na stanowisku pracy, w tym związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy b) narzędzi, maszyn, urządzeń i materiałów koniecznych do realizacji czynności zawodowych c) procesów i procedur związanych z realizacją zadań zawodowych d) formularzy, specyfikacji oraz innych dokumentów związanych z wykonywaniem zadań zawodowych e) świadczonych usług, w tym obsługi klienta

2. Rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje), artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka b) rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową)

Kryteria weryfikacji:

- a. określa główną myśl wypowiedzi lub tekstu lub fragmentu wypowiedzi lub tekstu
- b. znajduje w wypowiedzi lub tekście określone informacje
- c. rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu
- d. układa informacje w określonym porządku

3. Samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym, w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych: a) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję) b) tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem - według wzoru)

Kryteria weryfikacji:

- a. opisuje przedmioty, działania i zjawiska związane z czynnościami zawodowymi
- b. przedstawia sposób postępowania w różnych sytuacjach zawodowych (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady)
- c. wyraża i uzasadnia swoje stanowisko
- d. stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze
- e. stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji

4. Uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych -reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu: a) reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych b) reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych

Kryteria weryfikacji:

- a. rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę
- b. uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia
- c. wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza z opiniami innych osób
- d. prowadzi proste negocjacje związane z czynnościami zawodowymi

- e. stosuje zwroty i formy grzecznościowe
- f. dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji

5. Zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych

Kryteria weryfikacji:

- a. przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, symbolach, piktogramach, schematach) oraz audiowizualnych (np. filmach instruktażowych)
- b. przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku obcym nowożytnym
- c. przekazuje w języku obcym nowożytnym sformułowane w języku polskim lub w tym języku obcym nowożytnym
- d. przedstawia publicznie w języku obcym nowożytnym wcześniej opracowany materiał, np. prezentację

6. Wykorzystuje strategie służące doskonaleniu własnych umiejętności językowych oraz podnoszące świadomość językową: a) wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem b) współdziała w grupie c) korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym d) stosuje strategie komunikacyjne i kompensacyjne

Kryteria weryfikacji:

- a. korzysta ze słownika dwujęzycznego i jednojęzycznego
- b. współdziała z innymi osobami, realizując zadania językowe
- c. korzysta z tekstów w języku obcym nowożytnym również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych
- d. identyfikuje słowa kluczowe, internacjonalizmy
- e. wykorzystuje kontekst (tam, gdzie to możliwe), aby w przybliżeniu określić znaczenie słowa
- f. upraszcza (jeżeli to konieczne) wypowiedź, zastępuje nieznane słowa innymi, wykorzystuje opis, środki niewerbalne

8) Kompetencje personalne i społeczne

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej

Kryteria weryfikacji:

- a. wyjaśnia pojęcia: etyka, etyka zawodowa, wartości moralne, hierarchia wartości, reguła, norma moralna, kodeks etyczny, kultura, kultura zachowania
- b. omawia zasady kultury osobistej i etyki, w tym etyki zawodowej (w zawodach medycznych)
- c. rozpoznaje przypadki naruszeń praw pacjenta i praw człowieka
- d. wskazuje skutki nieprzestrzegania praw pacjenta
- e. rozpoznaje zachowania etyczne i nieetyczne w życiu codziennym i zawodowym
- f. stosuje zasady etykiety językowej, zasady kultury osobistej i ogólnie przyjęte normy zachowania w swoim środowisku

- g. przestrzega zasad netykiety w komunikacji w sieci
- h. przestrzega zasad związanych z ochroną własności intelektualnej i ochroną danych osobowych
- i. dba o prestiż i wizerunek zawodu
- j. respektuje zasady dotyczące przestrzegania tajemnicy związanej z wykonywanym zawodem i miejscem pracy
- k. przestrzega zasady zaufania i poszanowania prywatności w wykonywaniu zadań zawodowych

2. Wykazuje się kreatywnością i otwartością na zmiany oraz konsekwencją w realizacji zadań zawodowych

Kryteria weryfikacji:

- a. dokonuje analizy własnej kreatywności i otwartości na innowacyjność
- b. wymienia techniki twórczego rozwiązania problemu
- c. proponuje alternatywne, nowatorskie rozwiązania problemów
- d. stosuje techniki twórczego myślenia podczas rozwiązywania problemu
- e. opisuje źródła zmian organizacyjnych
- f. działa w sytuacji zmiany warunków pracy, stanu podopiecznego, metod i technik wykonywania czynności, sprzętu, materiałów, środków stosowanych w realizacji zadań zawodowych, czynników pozazawodowych
- g. wskazuje możliwości wprowadzania zmiany w realizacji zadań zawodowych
- h. planuje i wykonuje działania pielęgnacyjno-opiekuńcze zgodnie z przyjętym planem i czasem
- i. dokonuje analizy i oceny podejmowanych działań w kontekście jakości świadczonych usług

3. Przewiduje skutki podejmowanych działań

Kryteria weryfikacji:

- a. zarządza czasem pracy oraz zarządza sobą w czasie
- b. analizuje sytuacje zawodowe w kontekście przestrzegania norm i procedur
- c. rozpoznaje przypadki łamania norm i procedur oraz ocenia ich konsekwencje
- d. wyjaśnia związki przyczynowo-skutkowe wydarzeń i zachowań
- e. przewiduje skutki niewłaściwych działań na stanowisku pracy
- f. dokonuje samooceny i wskazuje konsekwencje wynikające z popełnianych błędów
- g. informuje współpracowników o istotnych problemach, których rozwiązanie wykracza poza jego kompetencje

4. Radzi sobie ze stresem

Kryteria weryfikacji:

- a. wyjaśnia pojęcia: stres, eustres, dystres,
- b. omawia czynniki stresogenne
- c. wymienia objawy stresu oraz konsekwencje długotrwałego pozostawania pod wpływem stresu
- d. omawia objawy wypalenia zawodowego
- e. wskazuje przyczyny sytuacji stresowych w pracy zawodowej
- f. opisuje i stosuje techniki radzenia sobie z emocjami i stresem

5. Aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe

Kryteria weryfikacji:

- a. opisuje umiejętności i kompetencje niezbędne do wykonywania zawodu
- b. uzasadnia znaczenie kształcenia ustawicznego, aktualizowania wiedzy i umiejętności zawodowych
- c. analizuje własne kompetencje i ustala cele oraz planuje dalszą ścieżkę rozwoju
- d. dobiera formy doskonalenia zawodowego do swoich potrzeb i możliwości
- e. doskonali własną wiedzę i umiejętności zawodowe
- f. dzieli się wiedzą i własnym doświadczeniem z innymi
- g. analizuje swoje predyspozycje w zakresie samozatrudnienia

6. Negocjuje warunki porozumień

Kryteria weryfikacji:

- a. wyjaśnia pojęcia: konflikt, negocjacje, mediacje i arbitraż
- b. uzasadnia potrzebę rozwiązywania konfliktów
- c. wymienia metody rozwiązywania konfliktów
- d. uzasadnia potrzebę utrzymywania poprawnych relacji z odbiorcami usług i współpracownikami
- e. określa czynniki ułatwiające i utrudniające negocjacje
- f. rozpoznaje negocjacje: miękkie, twarde i rzeczowe
- g. opisuje style prowadzenia negocjacji

7. Współpracuje w zespole podczas realizacji zadań zawodowych

Kryteria weryfikacji:

- a. uzasadnia korzyści wynikające z pracy zespołowej oraz celowość planowania pracy zespołu
- b. wymienia cechy grupy społecznej, różne formy współpracy w grupie oraz czynniki związane z procesami rozwoju grupy
- c. wymienia konsekwencje niewłaściwego planowania pracy w zespole
- d. wskazuje aspekty właściwego doboru ról w zespole i określa swoją rolę w zespole
- e. wymienia korzyści wynikające z właściwego zarządzania zespołem i określa osobiste predyspozycje do kierowania zespołem

8. Stosuje zasady komunikacji interpersonalnej

Kryteria weryfikacji:

- a. opisuje ogólne zasady komunikacji interpersonalnej

- b. wypowiada się w sposób zrozumiały, jasny i swobodny, logicznie argumentuje
- c. interpretuje mowę ciała w komunikacji
- d. wykorzystuje pytania, parafrazę w komunikacji interpersonalnej
- e. przestrzega zasady asertywności w komunikacji interpersonalnej
- f. udziela informacji zwrotnej
- g. przestrzega zasad etykiety językowej

9) Organizacja pracy małych zespołów

Poszczególne efekty uczenia się oraz kryteria weryfikacji ich osiągnięcia

1. Planuje pracę zespołu w celu wykonania przydzielonych zadań

Kryteria weryfikacji:

- a. wymienia czynniki związane z procesami rozwoju grupy w kontekście pracy zespołowej
- b. uzasadnia celowość planowania pracy zespołu
- c. wskazuje konsekwencje niewłaściwego planowania pracy w zespole

2. Dobiera osoby do wykonania przydzielonych zadań

Kryteria weryfikacji:

- a. przewiduje skutki niewłaściwego doboru osób do zadań
- b. identyfikuje kompetencje i umiejętności osób w zespole
- c. przydziela zadania, uwzględniając poziom umiejętności i kompetencje członków zespołu

3. Kieruje wykonaniem przydzielonych zadań

Kryteria weryfikacji:

- a. wskazuje cechy skutecznego menedżera i lidera grupy
- b. opisuje zakres obowiązków kierownika zespołu
- c. stosuje strategie kierowania zespołem wykonującym przydzielone zadania
- d. zachęca członków zespołu do wykonywania zadań
- e. przyjmuje odpowiedzialność za podejmowane decyzje
- f. monitoruje działania zespołu zadaniowego
- g. sporządza sprawozdania z realizacji działań zespołowych

4. Wprowadza rozwiązania techniczne i organizacyjne wpływające na poprawę warunków i jakość

pracy

Kryteria weryfikacji:

- a. analizuje wyniki badań przeprowadzanych wśród pracowników dotyczących warunków pracy
- b. wykorzystuje opinie pracowników do planowania zmian techniczno-organizacyjnych
- c. proponuje zmiany w organizacji pracy mające na celu poprawę wydajności i jakości pracy
- d. proponuje rozwiązania techniczne mające na celu poprawę wydajności i jakości pracy

Instytucje certyfikujące i podmioty powiązane z kwalifikacją

#	Instytucje certyfikujące (IC)	Instytucje walidujące
1	Okręgowe Komisje Egzaminacyjne	
2	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży	
3	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku	
4	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie	
5	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu	
6	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi	
7	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna we Wrocławiu	
8	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie	
9	Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Krakowie	

Minister właściwy dla kwalifikacji:

Minister Edukacji